

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hviſs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXXVIII. An Priuatæ Mißæ ſint à Deo permißæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

quod nequit citra idolatriam: Nec, vt preces ad eos dirigamus dicendo: S. Petre ora pro me. Sed vt preces ad Deū dirigamus, à quo petimus adiuuari etiā Sanctis intercedentibus. Hoc arguunt hæretici. 1. A Thoc S. Patres docuerunt, & usurparunt in suis Liturgiis. 2. Ratio fauet. Nam Sancti possunt orare pro nobis, & orant: bonum igitur est id ipsum petere ab Deo, vt mediorum vnum salutis nostræ: Sicut petere licet bonos in terris doctores, reges. &c. Antecedens dant Lutherani & Calviniani; licet negēt eos nostras audire preces. &c. De hoc parte I.

DICO AD I. Neque dixit Dominus: Hoc facite in meam SOLIVS cōmemorationem. Neque potest in sanctorum memoriam directē sacrificari; cum Sacrificium sit ad cōmemorationē mortis Christi; non sanctorum, nisi quatenus hīc in morte Christi vicerint mortem moriendo: quod est Sacrificium actionis gratiarum.

AD II. Gradu longē inferiore supplicamus per merita Sanctorum, quā in per merita Christi passī: nam hoc latreuticū; istud per Duliam duntaxat. &c.

AD III. Affingit id S. Augustino Kemnitius. Vide plura talia in meo *Antipap. p. 3. q. 7.*

QVÆSTIO LXXIX.

An Priuata Missa sint à Deo permissa?

LUTHERANI post Lutherum negant: vt Brent. in *Confess. Witemb.* Melanch. in *Confess. Aug.* Kemnit. p. 2. *Exam. pag. 838. &c.* Piget hac eorum blasphemiam commota reddere.

SVADENT illi. 1. Kemnit. pag. 162. *Hoc facite, &c.* Consecrantes & Distribuentes; ergo Consecrare, & non Distribueret, Cœnam profanarecēt. Nam, *1. Cor. 11.*

Cœna per fractionem describitur, id est, dispensatione mī sic & 1. Cor. 10. Et 1. Cor. 11. priuatas Cœnas opponit Dominicus: Hic locus, ait, tanquam fulmen proferunt priuata Pontificiorum Missa. Et clarissima sibi sententia Chrysostomi; Quod Dominicum est, priuatum fecerunt. Cœna enim Domini debet esse Communis. 2. Commentum Cœnae sine distributione, quod ramentum ea profert presentibus; veteribus ignotum fuit. Chryl. hom. 3. in Ephes. Frustra habetur Oblatio quotidiana, cum nemo sit, qui simul participet. Ibid. Quisquis Mysterium confors non est, impudens & improbus adstat. &c. 3. Canonem 19. Apost. excommunicantur, qui peractā Consecratione non permanent in Ecclesia. Sic & de *Consec. dist. 2.* Ego Missa priuata fuerunt prohibita. &c.

AUTOR. Missa dicitur sed modis Priuata. 1. *A Logo* seu oratorio priuato: Sic Dominus S. Cœnam instituit in domo priuata. & sub XII. Cæsaribus persecutis onib⁹ pleræq; sic priuatim sunt celebratae. 2. *A Tempore:* Vt publica sit, quæ festis; priuata quæ fit profestis diebus. At ideo. *Daniel. 12.* dicitur luge Sacrificium, quod sit quotidianum. 3. *A Fine:* quia pro re aut persona fiat priuata. Et Missa si vni applicata tamen publica est, quia ab publico fit Ministro maximam partē pro tota Ecclesia. Sic in *Vet. Test.* Sacrificia agebantur pro priuatis causis. *Leu. 4. 5. Job. 1. & 42. 2. Mach. 3. 4.* Apauitate adstantium. Sic S. Augustini presbyteria causa rustica sacrificauit. *l. 22. Ciui. c. 8.* Et mētur Melancthon in *Apolog. Conf.* tempore S. Gregorii priuatas Missas fuisse ignoratas. 5. *Comparatione* Missæ Solennis, præter quam aliæ in eodem templo leguntur. At sic & in *Vet. Test.* vsu venit: inque primitiua Ecclesia hucusq; teste altarium frequentia. 6. Priuata Missa est, in qua solus Sacerdos communicat. Atque hanc maximē hæretici negant licitam. At S. Cœna fuit non solum Sacramentum; sed & Sacrificium: Sed & hoc non agnoscunt aduersarii. Sacrificium autem in se publicum semper

T t est

est Mysterium pro salute publica, omnique populo peractum à Sacerdote, id est, Ministro publico.

DICO AD I. Præceptum Domini est affirmatiuum pro loco, tempore, persona. &c. Nec iussit semper iunctim, *Facere & Distribueret*; nec vetuit *Facere sine Distribueret*. Quia Sacrificium & Sacramentum administrare diuersa sunt, vt simul esse possint, non debeant; minus sunt idem. Neque Fractio est distributio Sacramenti, sed partialis actio Sacrificii. Nec *1. Cor. 10.* describitur ritus Cœnæ peragendæ; sed participatio Mensæ Domini & dæmoniorum inuicem opponitur. Et, *1. Cor. 11.* Cœnam priuatam vocat cœniuium, in quo *vnus esurit, alius ebrius est.* Nam, more Domini, cum vespertinis Cœnis Synaxes Sacras agebant. Ita *S. Chrysostomus.*

AD II. Falsum: nam Concilium A-gathense ante mille annos, Missarū meminit, quibus nulla fiebat distributio. Chrysostomus arguit raritatem cōmunicantium; & Oblationem ait frustra fieri, non in se; sed quatenus ordinatur ad Dispensationem communicantiū. Deinde idem docet sæpè, Sacrificium etiam prodesse defunctis, & absentibus viuis; qui tamen non communicant sacramentaliter.

AD III. Isti Canones iubent, vt cōmunicetur in Missis; non verant Sacrificari sine communicantibus. Et adhuc arguimus excusatores è Missis nondum finitis.

QVÆSTIO LXXX.

*Num Circumstantiæ Sacrificii sint to-
lyabiles?*

KEMNITIVS pag. 883. Missas non vulgari lingua patari exagiat, vt suspectas. II. Submissa voce legi, vult esse contra Domini institutionem; qui in Cœnam fieri per Annunciationem, ipso clare *S. Verba* pronunciant. 2. Quod Cœnæ actio esse vult, beat: ergo & pronuntiatio audibilis.

III. LUTHERVS *Capt. Bab. c. de Euch. ait.* 1. Missa cō magis est Christiana, quod simplicior est, simpliciorque Missæ Christi, sine pompa vestium, gestuum, cantuum. &c. 2. Non tamen calumniam Ecclesiam ob ritus antiquos, 3. Ceremonias sine fide est irritabula impietatis.

IV. Kemnitijs pag. 832. quadruplices Missæ distinguunt Ceremonias. 1. *In S. Scriptura manent.* Vt accipere, Benedicere, Manducare, Mortem Dominum nunciare. 2. *Præscriptæ non scriptæ sint;* vt psalm. lectiones, præces. 3. *Superstitiosas & impias;* vt pro defunctis offerre: Sacrificare, sanctos invocare. 4. *Adiutorias;* vt velles, vasa, ornamenta.

AUTOR. I LATINA, Græca, Hebraica Lingua, non Vulgaris, est apta Diuinis, præsertim in Missa. 1. Quia sacrificium est Actio Oblationis, Cōsecrationis, & Sumtionis: ad Deum colendi magis, quàm instruendum populum. 2. Conceptis verbis sacrificandū est: avulgares linguæ sæpè variant; Et tollitur communicatio Ecclesiarū. Gallus non posset in Germania sacrificare. &c.

II. Submissa legi est ad reuerentiam Mysteriorum ait *S. Basil. l. de Sp. c. 7.* 1. Missæ Iacobi, Clementis, Basili, Chrysostomi præscribunt quædam submissæ legi. Vt & *Leu. 16.* intra velum à solo Inuentum offerebatur. 3. Et Christus Sacrificium Crucis silentio magis peregit, quàm clamore. Et memorandæ mortis Domini Annunciatio fit Actione magis, quàm sermone extra Prædicationē Dominum autē si loqui oportuit, vt doceret Apostolos. 4. Neque verba in Sacrificio requiruntur, quod ipsa sint Sacrificium; sed vt Christi præsentiam nobis efficiant. 5. Neque Dominus præcepit auditis sed verbis *Hoc facite;* & hoc Sacerdotis inuesti, non populi. III.